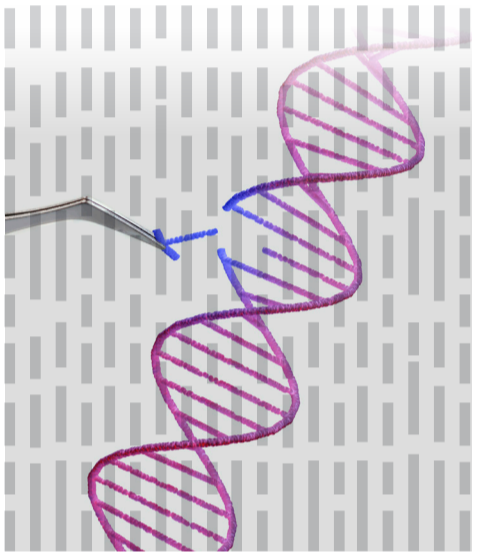

بر اساس آمار اعلامی دبیرستان ویژه توسعه فناوری نانو

بازار نانو ایران
۳۴ درصد
بزرگ تر شد

سهم محصولات صادراتی در بازار نانو کاهش یافت

در نشست «آسیب شناسی و بازطراحی نظام تامین مالی علم و پژوهش» مطرح شد

اسناد بالادستی باید به نظام تامین مالی پژوهش متصل شوند

دکتر طهرانچی در دومین نشست سراسری مدیران گروه معارف دانشگاه:

نمی توان با یک نسخه سطح معارف دانشجویان را ارتقا داد

■ نسخه عملیاتی دانشگاه آزاد در حوزه معارف تشکیل دانشکده «فرهنگ و زندگی» است

■ باید از نظام کلاس محور به مربی محور بازگشت کنیم

■ دروس معارف باید عالم مومن تربیت کنند

رئیس دانشکده‌گان فرهنگ و تمدن دانشگاه آزاد در گفت و گو با «فرهنگستان»:

حرکت در مسیر حکمرانی علم اساسی تشکیل دانشکده‌گان است

دکتر طهرانچی در دومین نشست سراسری مدیران گروه معارف دانشگاه:

نمی توان با یک نسخه سطح معارف دانشجویان را ارتقا داد

من و دشمن او، آن را بپذیرد. رئیس دانشگاه آزاد خاطرنشان کرد: «باید جوانان را در مقابل چشم‌انسان‌مان بسازیم؛ «بلیصنع علی عینی» و طی چهار سال (مقطع کارشناسی) آنها را رشد دهیم. حضرت موسی زمانی که به دنبال مربی و مرشد برای خود بود، سه ویژگی را در نظر داشت: عبودیت و بندگی خدا، محبت و عالم بودن. پس هرکس برای علم معارف مناسب نیست بلکه باید رحمت و محبت در وجود او شکل گرفته باشد. دروس معارف یک امر ربانی است. تربیت با نفس، عقل و دل کار دارد و به همین دلیل عالم ربانی طلب می‌کند. وی درخصوص ویژگی‌های علم تصریح کرد: «ما در حوزه علم دچار یک مشکل هستیم، در چند سال اخیر اشکالی به وجود آمد که علم رسمی را از غرب گرفتیم تا به جوانان بدهیم اما علم برآمده از غرب کاری با علم ملکوت ندارد، به همین دلیل جوان ما نمی‌تواند رابطه نماز باران و بارش باران را درک کند؛ چراکه باران را امری طبیعی می‌داند و به همین دلیل جوان نمی‌تواند نماز باران امام رضا (ع) را درک کند.»

دکتر طهرانچی ادامه داد: «علمی که بشر با آن طرف است، مصداق آیه شریفه «یعلمون ظاهرا من الحیاة الدنیا وهم عن الآخرة هم غافلون» است و رابطه ملک و ملکوت در آن وجود ندارد و فقط به علم مادی می‌پردازد. به همین دلیل علم کاملی نیست و ظن و هوای نفس در آن وجود دارد. در این شرایط دانشجوی قبل از دانش اعتقادی، دانش دیگری فراگرفته و از ابتدا در بینش او بین علوم و پیش دینی هیچ ارتباطی برقرار نیست. بینش این دو حوزه (علم و دین) را از هم جدا کرده و این موضوع بر گرایش و کنش دانشجوی نیز تاثیر گذاشته است.»

رئیس دانشگاه آزاد ادامه داد: «به همین دلیل ما چالش اساسی داریم چراکه دانشگاه ما یک نهاد علم وارداتی است و علم غرب هم کامل نیست. نتیجه این شده که خداوند می‌فرماید: «وَأَلْبَسُوا الَّذِينَ طَبِعَ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِهِمْ وَسَمِعِهِمْ وَأَبْصَارَهُمْ وَأُولَئِكَ هُمُ الْغَافِلُونَ» یعنی خدا بر قلب و گوش و چشم‌انسان مهر نهاده؛ (به همین دلیل نمی‌فهمند) و غافلان واقعی همان‌ها هستند. سوالی که مطرح می‌شود این است که ما یک داری گیاهی و یک داری شیمیایی می‌دهیم و به این توجه نداشتیم که آیا این دو با هم سازگار و جمع‌پذیر هستند یا خیر. آیا science با دوسر معارف ما ترکیب‌پذیر است یا خیر. وی افزود: «سال ۱۹۲۷ مقاله‌ای منتشر شد که در آن علم غرب را در تضاد و تعارض علم و دین بیان کرد اما سال ۲۰۰۰ ایده دیگری مطرح شد که معتقد است این دو متعارض نیستند و می‌توانند گفت‌وگو کنند و استقلال و وحدت داشته باشند. البته ما دعوی علم و دین نداریم، بلکه با دعوی علم و ایمان مواجه هستیم و یک منازعه تمدنی علمی داریم.» دکتر طهرانچی با بیان اینکه غرب از ابتدا ماوراءالطبیعه را نادیده گرفت و فقط به علم پرداخت، گفت: «علم و ایمان چهار وجهی و تلازم، تغافل، استقلال و تعارض دارد و در این چهار وجه عالم مومن، عالم مسلمان، عالم غافل و عالم کافر تربیت می‌شود. سوال این است که ما در نظام تربیتی کدام یک را تربیت می‌کنیم. جوان ما در زیست‌شناسی

یادداشت

دانش محلی؛ دروازه ورود به کارآفرینی

موقیبت در این عرصه به عنوان یک اصل از کلام او در وینبار «کتابخانه‌های عمومی در زیست بوم دانش بنیان» (برگزارشده توسط نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور در ۵ مرداد سال ۱۴۰۱) این‌گونه قابل بیان است: به رسمیت شناختن منحصر به فرد بودن جامعه محلی و کتابخانه مستقر در آن، مبتنی بر این اصل می‌تواند ضرورت کسب آگاهی از ویژگی‌های فرهنگی و اقتصاد محلی جهت توانمندسازی کسب‌وکار و استنتاج کرد. لازم به ذکر است که ورود به عرصه کارآفرینی را نباید سیاستی از بالاترین قیام تأیید این ادعا می‌توان به یافته‌های طرح نیازسنجی مطالعاتی قوم عرب (رستمی و عربی، ۱۴۰۱) اشاره کرد که در آن ارائه کلاس‌های مهارت‌آموزی و ایجاد شبکه ارتباطی با کارآفرینان و مسئولان از مهم‌ترین مطالبات مشارکت‌کنندگان در پژوهش عنوان شده است. البته در مسیر دستیابی به چنین هدفی نباید ساختارهای فرصت (شامل شرایط تاریخی، شرایط بازار و عملکردهای نهادی جامعه)، که سوئد برگ در مدل برهم‌کنشی خود به آنها اشاره می‌کند را از نظر دور داشت. با استناد به نگاه جامعه‌شناختی سوئد برگ می‌توان استدلال کرد که هرگونه برنامه‌ریزی و سیاست‌گذاری در عرصه کارآفرینی در مواجهه با ناکارآمدی و از آن مهم‌تر عدم توجه به مولفه‌های اجتماعی تاریخی منطقه‌ای، به احتمال بسیار محکوم به ناتمامی خواهد بود.

درنهایت، به لحاظ جامعه‌شناختی در ارتباط با ما موریت توانمندسازی افراد و جامعه محلی در حوزه کسب‌وکار می‌تواند دو نقش حمایتی مجزا را برای نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور تصویر کرد: از یکسو ارائه حمایت‌های اقتصادی، مکانی، تکنولوژیک و آموزشی به جامعه محلی و اعضا، و از سوی دیگر ایجاد بستری برای تعاملات متقابل کارآفرینان، متخصصان، مسئولان و اعضا با ایجاد شبکه ارتباطی دربرگیرنده در سه سطح خرد، میانه و کلان. البته درافتی جامعه‌شناختی لازم به ذکر است که نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور جهت استمرار حضور خود به عنوان یک عضو ضروری و حیاتی در پیکره جامعه و همچنین آمادگی برای ورود به پارادایمی جدید، ضرورت دارد بعد توسعه‌ای راه‌مزمان مورد توجه قرار دهد: اول توسعه فیزیکی شامل مکان‌یابی صحیح و همچنین معماری متناسب با فصل جدید مأموریت‌ها؛ دوم، به‌کارگیری آخرین فناوری‌ها برای عمق‌دهی و وسعت بخشی به خدمات پیشین و نوبت سوم؛ حضور پررنگ در شبکه‌های اجتماعی برای جذب مخاطبان و همچنین ارائه برخی خدمات چندرسانه‌ای. در راستای مسئولیت‌پذیری اجتماعی نهادها و سازمان‌ها که همانا استقرار تعادل است، توصیه می‌شود نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور از نگاه کمی و آماری برکنار بماند و رسالت اصلی خویش را تعهد نظری و عملی به ایجاد فرصت‌ها و خدمات متناسب با ظرفیت‌های محلی و از آن مهم‌تر امکان دسترسی برابر به این فرصت‌ها و خدمات برای آحاد جامعه قرار دهد. این استراتژی بی‌شک منجر به توسعه‌ای پایدار همراه با تعالی فرهنگی و شادابی و پویایی جامعه خواهد شد.

علی عربی
استاد گروه جامعه‌شناسی دانشگاه شهید چمران اهواز

در نگاه جامعه‌شناختی به مقوله کارآفرینی از زاویه کتابخانه‌های عمومی کشور اهمیت داده و محور تحلیل بر اهمیت جامعه محلی و به رسمیت شناختن آن قرار می‌گیرد. این درحالی است که علوم اجتماعی همچنان حاشیه‌نشین مباحث کارآفرینی است و ما با شنیدن واژه «کارآفرینی» معنایی تماما اقتصادی از آن فهم می‌کنیم. نقد بسیار سودمند در ارتباط با هم‌رونی اقتصادی در حوزه کارآفرینی که سبب انکار علوم اجتماعی و فقدان صدای جامعه محلی در این عرصه شده است در مقاله‌ای از فردریش فون هایک (۱۸۹۹-۱۹۹۲) در سپتامبر ۱۹۴۵ با عنوان «کاربرد دانش در جامعه»، جلوه‌گر شده که قابل تأمل است. هایک، تزی اصلی خود را در این جستار چنین بیان می‌کند: دانشی که به عنوان دانش علمی در اقتصاد شناخته شده است با دانش عملی فاصله بسیار دارد. دانش عملی به‌زعم هایک، دانشی مبتنی بر شرایط مکانی و زمانی است که علوم اجتماعی از آن با عنوان «دانش محلی» نام می‌برد. به رسمیت شناختن دانش محلی را می‌توان دروازه ورود جامعه‌شناسی و نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور به عرصه سیاست‌گذاری و اجرای برنامه‌های کارآفرینی دانست.

نکته‌ای که ضرورت دارد پیش از ادامه بحث بالا مدنظر قرار گیرد، این است که نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور به عنوان یک نهاد مدنی باید مبتنی بر جامعه محلی مستقر در آن ادراک شود؛ بنابراین ضرورت دارد تا در تمامی برنامه‌ریزی‌ها، سیاست‌گذاری‌ها و چشم‌اندازهای خود پیش از هر چیز شنوای صدای مردم باشد. با این پیش فرض در حوزه کارآفرینی نیز مهم‌ترین هدف باید توانمندسازی جامعه محلی مبتنی بر شرایط اجتماعی- فرهنگی و ظرفیت‌های موجود منطقه‌ای باشد. هرچند نگاهی به برنامه‌های توسعه در دهه‌های اخیر حاکی از این واقعیت است که گنجینه دانش محلی در سیاست‌گذاری‌ها از اهمیت عملیاتی برخوردار نبوده است. این درحالی است که با توجه به تعریف «کارآفرینی» به عنوان ساخت ترکیبات جدید از نیروها و مواد موجود، دانش محلی برای رشد و نمو کارآفرینی منطقه‌ای موفق، بسیار ضروری است.

آنچه به‌زعم ریچارد سوئد برگ (جامعه‌شناس سوئدی زاده ۱۹۲۸) از این تحلیل قابل استنتاج است این واقعیت است که بر اقتصاددان‌ها و سیاست‌گذاران لازم است تا این «دانش کاربردی» را در تحلیل‌های خود بگنجانند؛ بنابراین برای ایجاد امکان نقش‌آفرینی مؤثر نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور در حوزه کسب‌وکار و انجام مأموریت‌های متناسب با آن بسیار حائز اهمیت است تا زیربنای جاده و علائم راهنما از بطن جامعه هدف به نیازسنجی کیفی استخراج شوند.

در تأیید این ضرورت می‌توان به یافته‌های مگان جانیک، نویسنده کتاب «کتابخانه‌های اشتغال‌آفرین: توسعه کسب‌وکارهای کوچک در کتابخانه‌های عمومی» اشاره کرد که مهم‌ترین متغیر